

سیاست مطلوب فرهنگی در حوزه «قومیت» سیاستی است که ضمن توجه و عنایت به اسناد و متون بالادستی، توجه ویژه‌ای به فضای زیست‌بوم یک قوم نیز داشته باشد و در خلأ تدوین نشده باشد. مقاله پیش‌رو با استفاده از روش‌های ترکیبی تحلیل مضمون در حوزه اسناد مرتبط بالادستی و مصاحبه عمیق با نخبگان ذی‌نفع در این حوزه و استخراج مشترکات کدهای به‌دست آمده به اصولی برای سیاست‌گذاری واقع‌بینانه دست یافته است.

با توجه به اهمیت روزافزون قوم «کرد» چه در بعد مذهبی به‌عنوان بزرگ‌ترین قوم دارای اقلیت مذهبی در ایران و نیز درصد بالای رشد هویت قومی در میان افراد این قوم، می‌توان این قوم را نمونه‌ای عالی برای تعمیم به سایر اقوام که از حیث مذهبی در اقلیت قرار دارند (قوم‌های بلوچ و ترکمن) در نظر گرفت و خروجی‌های این پژوهش را برای تدوین سیاست فرهنگی برای قوم‌های یاد شده نیز به‌کار بست. نتیجه به‌دست آمده در این تحقیق نشان می‌دهد مطالبات قومی نخبگان حوزه کردی همخوانی و هماهنگی زیادی با اسناد بالادستی به‌ویژه قانونی اساسی و دیدگاه رهبران نظام دارد. از جمله این مشابهنها و مشترکات، اعتقاد به اسلام و ایران و هویت ملی و حفظ انسجام و تمامیت ارضی کشور، تقویت فرهنگ قومی ذیل فرهنگ رسمی، ارتباطات سازنده میان فرهنگی، تأمین حقوق مدنی و شهروندی سایر مذاهب و قومیت‌ها و گسترش عدالت اجتماعی و خدمت‌رسانی برای همه اقوام است.

■ واژگان کلیدی:

قوم کرد، سیاست‌گذاری فرهنگی، اهل سنت کرد، قومیت، هویت

الزامات سیاست‌گذاری

فرهنگی اقوام

راهبردهای برگرفته از اسناد بالادستی و دیدگاه‌های

ذینفعان (مطالعه موردی قوم کرد)

سعیدرضا مهدوی‌کنی

استادیار دانشگاه امام صادق علیه‌السلام

mahdavikani@isu.ac.ir

کسری صادقی‌زاده

دکتری جامعه‌شناسی سیاسی و پژوهشگر حوزه قومیت

sadeqizadeh@gmail.com